
Londýn pořádá olympijské hry už potřetí a vrací jim osobnější podobu

Londýn pořádá olympijské hry už potřetí a vrací jim osobnější podobu

V pořadí XXX. letní olympijské hry se uskuteční v anglickém Londýně od 27. července do 12. srpna. Během her by mělo být rozdáno na 300 sad medailí ve 26 sportech. Redakce i-Fora připravila k londýnskému dění celý seriál článků, neboť Českou republiku bude na sportovištích reprezentovat i řada studentů UK. Jako první přinášíme rozhovor s doc. PhDr. Martinem Kovářem, Ph.D., z [Ústavu světových dějin FF UK](#), který OH věnoval svou publikaci nazvanou *Město a hry. Příběh londýnských olympiád*.

Londýn získal možnost uspořádat olympijské hry již potřetí. Čím si toto privilegium zasloužil?

doc. PhDr. Martin Kovář, Ph.D.

Londýn je opravdu prvním městem, v němž se olympiáda uskuteční již potřetí. Toto město bylo vždy silným hráčem v mezinárodních organizacích včetně Mezinárodního olympijského výboru. Navíc hry v letech 1908 i 1948 byly velmi úspěšné, takže se nepředpokládá, že by další skončily krachem. Naopak londýnské hry vlastně vždycky zachraňovaly olympijské hnutí, ať už to bylo po neúspěších v Paříži (1900), ve Spojených státech amerických (1904) nebo po útlumu způsobeném druhou světovou válkou. Třetím důvodem pro jejich volbu je, že se ve prospěch Londýna angažovali silní hráči, jakými jsou šéf organizačního výboru lord Sebastian Coe nebo tehdejší premiér Tony Blair.

Jak letošní olympijské hry ovlivnily Londýn, a jak naopak Londýn ovlivnil olympiádu?

Jestli ovlivnily hry Londýn v roce 1908, si netroufnu říct. Spíše moc ne, neboť Londýn byl v té době multikulturní světovou metropolí, která žila svým životem bez ohledu na olympiádu. Zanechaly po sobě ale příjemnou vzpomínku, město si s nimi zkrátka rozumělo.

V roce 1948 to již bylo o něčem jiném. Hry se uskutečnily tři roky po skončení války a daly Londýňanům alespoň na čtrnáct dní příležitost zapomenout na šedivou atmosféru a nouzi poválečných let. Tento svátek zůstal v paměti obyvatel na dlouho.

U letošních olympijských her se dá očekávat, že dopad pro samotné město bude veliký, protože regenerace celé oblasti East Endu, kde bude stát Olympijský park, je velmi ambiciózním plánem. Z poměrně zanedbané čtvrti Londýna s vysokou nezaměstnaností a kriminalitou se stala moderní oblast, která nabízí mnoho pracovních příležitostí. Když někdejšímu londýnskému starostovi Kenu Livingstoneovi vyčítali, že z her dělá megalomanský podnik, odpověděl, že infrastruktura se nebuduje jen pro osmnáct dní trvání her, ale pro příštích padesát let. Myslím a doufám, že měl pravdu.

A co dal Londýn olympiádě? Zachránil ji. Kdyby se v roce 1908 hry nepovedly, tak by celé hnutí pravděpodobně zkrachovalo, protože v Paříži i Saint Louis skončily hry fiaskem. Hry z roku 1948 pak daly zapomenout na olympiádu v nacistickém Berlíně z roku 1936. Letos všichni věří, že po megalomanském Pekingu budou hry jiné, civilnější, že se vrátí k menší, osobnější podobě.

Ve své publikaci jste se zabýval i dobovým tiskem. Jak se tehdy psalo o olympijských hrách a kolik prostoru jim bylo věnováno?

Hry v roce 1908 byly prvními, na něž se média zaměřila, protože se jednalo o první skutečně transatlantické hry a britští i američtí novináři jim věnovali větší pozornost než těm předchozím. S dneškem je to ovšem nesrovnatelné. Totéž platí o roce 1948. Hry už tehdy přenášel rozhlas, tisk o dění psal daleko více než v roce 1908, ale ve srovnání s dneškem to pořád je, jako by žádná olympiáda ani nebyla. Tématu byly věnovány jen menší sloupky, velké titulky se objevily jen dvakrát třikrát za celou dobu, když se stalo něco mimořádného, například když se král Jiří účastnil zahajovacího ceremoniálu.

Jak se proměnila bezpečnost při zajišťování her?

Dříve se bezpečnost sportovců vůbec neřešila, protože nebyl důvod se o ni obávat. Spíše mohlo hrozit umačkáni lidí ve velkém davu. Dnes se naopak bezpečnost stala hlavním tématem při pořádání her, hned vedle obav z možného kolapsu dopravy.

Jaká vládne v Londýně předolympijská atmosféra?

Když jsem byl naposledy v Londýně na konci loňského roku, byla olympiáda již cítit ve vzduchu a zdálo se mi, že Londýňané jsou sebevědomí a věří si, že to zvládnou. Obávají se snad jen toho, zda se při obnově East Endu „neutopí“

příliš mnoho peněz a zda zde nevznikne jen „mrtvé město“. A trochu se bojí i již zmíněného dopravního kolapsu, neboť v létě bývá dopravní situace ve městě i bez olympijských her poměrně napjatá.

Vy se v létě do Londýna chystáte?

Pro mě je to srdeční záležitost, protože o tomto městě čtu a píšu už dvacet let. Vzhledem ke svému věku bych se také už dalších evropských her nemusel dožít, protože podle politické korektnosti by se tu mohly konat až za nějakých dvacet pětadvacet let. Rád bych zašel na tenis, který je mi blízký, a veslování, jež je typickým britským sportem. Více mě ale zajímá atmosféra a dění ve městě.

Kam by se měli podle vás zajít podívat Češi, kteří se do Londýna na olympiádu vypraví?

Ať nasednou na loď a podívají se po Temži do Richmondu, kde poznají kouzelnou venkovskou část Londýna. Navíc z lodi uvidí během dvouhodinové plavby velkou část metropole. Na severu Londýna bych doporučil navštívit čtvrť Hampstead, z Parliament Hillu se podívat na město a navštívit některou z místních hospůdek. Narváno asi bude v docích Docklands, které ale jistě potěší milovníky moderní architektury, a ve Stratfordu, který se za poslední roky úžasně proměnil. Příjemný bude i výlet nadzemkou od Toweru do Greenwiche, kde si bude možné trochu odpočinout od hluku ve městě.



Monografie *Město a hry. Příběh londýnských olympiád* se zabývá vztahem britské metropole a novodobých olympijských her. Její úvodní část je věnována založení mezinárodního olympijského hnutí, prvním hrám moderní éry a sportu jako významnému společenskému fenoménu v Anglii (Velké Británii) v 18.–20. století. Ve druhé části knihy autor čtenáře seznamuje s politickou a hospodářskou situací, v níž se Británie nacházela na přelomu 19. a 20. století, a zároveň představuje Londýn, překotně se rozvíjející a dynamicky pulzující „multifunkční organismus“, v jehož „útrokách“ se roku 1908 konala první „britská“ olympiáda. Ve třetí části monografie autor nabízí pohled na Británii po druhé světové válce, na její hlavní město těžce poznamenané šesti lety bojů a na druhé olympijské hry, jež se zde konaly. Závěr knihy je analýzou proměn, jimiž olympijské hnutí prošlo v posledních desetiletích, a vývoje ostrovního státu a zejména Londýna, připravujícího se na olympiádu v roce 2012.

**Univerzita Karlova v Praze,
Filozofická fakulta / Togga,
2012 (1. vyd.), 518 stran,
česky, 690 Kč**

Doc. PhDr. Martin Kovář, Ph.D., působí na Filozofické fakultě UK s krátkou přestávkou už od roku 1984. Vystudoval zde obor český jazyk a literatura a dějepis, v roce 1995 se stal členem Semináře dějin mezinárodních vztahů a světové politiky, který se po transformaci ústavu přeměnil na Seminář nejnovějších dějin. V roce 2002 byl habilitován a od téhož roku zastává i pozici ředitele Ústavu světových dějin. Odborně se specializuje na obecné dějiny Evropy 16. až 20. století se zaměřením na dějiny Velké Británie.